

Nový dotační program „ZELENÁ ÚSPORÁM“

Česká republika má v rámci Kjótského protokolu pro období 2008–2012 předpokládaný přebytek emisních povolenek ve výši asi 150 mil. tun CO₂eq., z toho přibližně 100 mil. tun může být zobchodováno v rámci mechanismu mezinárodního emisního obchodování. Odhaduje se, že výnos z jejich prodeje bude ve výši asi 25 mld. Kč. Jaké jsou plány s vynaložením těchto prostředků?

Novelou zákona č. 695/2004 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů z 18. července 2008 jsou výnosy z prodeje emisních kreditů příjmem Státního fondu životního prostředí a lze je použít pouze na podporu činností a akcí vedoucích ke snížení emisí skleníkových plynů.

Vzhledem k tomu, že prostředky Strukturálních fondů EU v Operačním programu Životní prostředí již poměrně dobře pokrývají podporu nepodnikatelským právním subjektům jako provozovatelům budov veřejné vybavenosti a naopak nemohou zatím být přidělovány pro oblast bydlení, bylo zajištěno, aby tento dotační zdroj byl zaměřen právě na oblast bydlení (rodinné a bytové domy nepanelové technologie).

Na duben 2009 proto byl Státním fondem životního prostředí naplánován nový dotační program zaměřený na obnovitelné zdroje a úspory energie pro rodinné a bytové domy. Tento nový program nahrazuje Státní program na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie, který byl ukončen ke konci března 2009.

V rámci nového a podstatně rozšířeného programu dotací bude podporováno kvalitní zateplování rodinných domů a bytových domů nepanelové technologie, náhrada neekologického vytápění za nízko-

emisní kotle na biomasu a účinná tepelná čerpadla, instalace těchto zdrojů do nízkoenergetických a také nová výstavba v pasivním energetickém standardu.

Podpora se bude týkat následujících oblastí:

Úspory energie na vytápění v obytných budovách:

- komplexní zateplení obálky rodinných a bytových domů vedoucí k dosažení nízkoenergetického standardu budovy,
- kvalitní zateplení vybraných částí obálky rodinných a bytových domů (realizace sady opatření z nabídnutého výběru).

Podpora výstavby v pasivním energetickém standardu:

- podpora novostaveb rodinných a bytových domů v pasivním standardu.

Využití obnovitelných zdrojů pro vytápění a ohřev teplé vody:

- výměna neekologického vytápění v rodinných a bytových domech (kotle na tuhá a kapalná fosilní paliva, elektrické vytápění) za účinné nízkoemisní zdroje na biomasu a za tepelná čerpadla se stanoveným minimálním topným faktorem při daných teplotních charakteristikách,

» pokračování » strana 3

UVNITŘ ČÍSLA:

- 2 *Energetická náročnost budov – novostavby a větší rekonstrukce nejhůře v třídě C!*
- 2 *Top Ten – nové kategorie energeticky úsporných výrobků*
- 3 *Premiér Topolánek na mezinárodní konferenci EEBW 2008: „Nejlepší energie je ta, která se nevyrobí.“*
- 3 *Úspory energie ve školách Praha 13*
- 3 *Cena za nejlepší evropský projekt v oblasti úsporného osvětlení pro hotel Prague Marriott*
- 4 *Přehledné měření spotřeby energie – první krok k úsporám*
- 4 *Sedm z deseti Evropanů chce stávající podobu energetického štítku*
- 5 *7 mýtů o úsporných zářivkách*
- 5 *Nová podoba internetových stránek www.svn.cz*
- 6 *Národní divadlo partnerem programu GreenLight – Plaketu programu předal eurokomisař Andris Piebalgs*
- 6 *Revoluce v energetice – energie pro změnu*

Evropská komise snižuje spotřebu v pohotovostním režimu

Evropská komise schválila nařízení, kterým se výrazně omezí spotřeba elektrických a elektronických zařízení v pohotovostním režimu, a nařízení omezující spotřebu jednoduchých set-top-boxů. Díky těmto nařízením by se měla snížit spotřeba elektřiny v pohotovostním režimu až o 75 % do roku 2020. Nařízení, která Komise schválila v prosinci 2008 a lednu 2009, nabudou účinnosti v první čtvrtině roku 2009. Nařízení jsou jednými z prvních prováděcích opatření směrnice o ecodesignu (2005/32/ES), která představuje rámec pro snižování spotřeby energie a dalších negativních dopadů na životní prostředí během celé doby životnosti výrobku.

První nařízení o pohotovostním režimu (č. 1275/2008) se týká velkého množství spotřebičů a elektronických zařízení – od myček, praček a varných desek přes zábavní techniku (televizní přijímače, DVD přehrávače či hi-fi rekordéry) až po zařízení informačních technologií, a dokonce i hračky nebo hudební nástroje. Nařízení říká, že od roku 2010 nesmí spotřeba elektřiny těchto spotřebičů

přesáhnout 1 W ve vypnutém stavu a 1 nebo 2 W v pohotovostním režimu (podle toho, jestli spotřebič vykonává nějakou dodatečnou funkci). Od roku 2013 se pak sníží tyto limity na 0,5 W ve vypnutém stavu a 0,5 W nebo 1 W v pohotovostním režimu. Důležitým bodem nařízení je, že od roku 2013 budou muset být spotřebiče, u nichž je to na místě, vybaveny funkcí řízení spotřeby elektrické

energie, která po nejkratší možné době automaticky přepne zařízení do pohotovostního režimu nebo do vypnutého stavu. Nebude se tak stávat, že by spotřebič zůstal dlouho zbytečně zapnutý, pokud jej spotřebitel zapomene vypnout.

Druhé nařízení (č. 107/2009) reaguje na zvyšující se vybavenost domácností set-top-boxy, kterou lze

» pokračování » strana 6

Energetická náročnost budov – novostavby a větší rekonstrukce nejhůře v třídě C!

A

B

C

V rámci implementace evropské směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD) se od 1. 1. 2009 stalo povinností téměř všech žadatelů o stavební povolení nebo ohlášení stavby předložit průkaz energetické náročnosti budovy.

Víte, že většina novostaveb nebo větších rekonstrukcí musí prezentovat budovu nejhůře v energetické třídě C?

Kdo tuto povinnost kontroluje?

Průkaz energetické náročnosti budovy je povinnou součástí dokumentace stavby, kterou je při stavebním řízení nutné předložit stavebnímu úřadu. To je ošetřeno současným stavebním zákonem č. 183/2006 Sb. a jeho prováděcí vyhláškou č. 499/2006 Sb. o dokumentaci staveb.

Samotný průkaz je definován zákonem č. 406/2006 Sb. o hospodaření energií a jeho prováděcí vyhláškou č. 148/2007 Sb. o energetické náročnosti budov. Tato legislativa plně implementuje evropskou směrnici 2002/91/EC o energetické náročnosti budov (EPBD). Hlavním smyslem zavedení průkazů je lepší informovanost majitelů, pronajímatelů a uživatelů budov o její energetické náročnosti.

Jednou z povinností, vyplývajících z uvedené legislativy, je, že většina novostaveb (například včetně rodinných domů) a zároveň významně rekonstruovaných budov s podlahovou plochou nad 1 000 m² musí být v energetické třídě C.

Současná praxe ovšem ukazuje, že kvůli nedostatečné informovanosti a laxnosti nejen samotných stavebníků,

kteří se stavebního řízení účastní, ale i některých úředníků stavebních úřadů, dochází k nesprávným výkladům použití průkazů a jejich vyhodnocení.

Stavební úřady totiž obvykle správně vyžadují předložit průkaz budovy, který je povinný pro novostavby a větší rekonstrukce budov s podlahovou plochou větší než 1 000 m². Problematický okamžik však někdy nastává ve chvíli, kdy má být vyhodnoceno splnění povinného dodržení nízké energetické náročnosti daného objektu. Vzhledem k tomu, že referentní stavebních úřadů jsou orientováni především na stavební právo, a nikoliv na energetickou legislativu, nemívají vždy dostatečný přehled v požadavcích jiné, byť úzce související legislativy.

Splnění požadované úrovně energetické náročnosti, vyjádřené třídou energetické náročnosti budovy, je definováno zákonem o hospodaření energií a vyhláškou o energetické náročnosti budov. Tato povinnost někdy není dodržena, a přesto je stavba povolena.

Nedodržení požadavků na sníženou energetickou náročnost nastává zejména u novostaveb přízemních rodinných domů, kde v důsledku standardních (myšleno „dosud stavebníky uznávanými za obvyklé“) tepelně-technických vlastností budovy nebývá často splněna minimální požadovaná třída „C – vyhovující“ nebo lepší.

Tabulka ukazuje, jakou energetickou náročnost mohou mít jednotlivé typy budov v případě novostavby nebo větší rekonstrukce s podlahovou plochou nad 1 000 m², aby byly splněny legislativní požadavky (označeno tučně).

Další informace: Odpovědi Ministerstva průmyslu a obchodu na dotazy ohledně této problematiky jsou k dispozici na internetových stránkách MPO:

<http://www.mpo.cz/dokument56108.html>

Petr Zahradník, petr.zahradnik@svn.cz

Energetická náročnost budov EP [max. kWh/m²/rok] podle vyhl. 148/2007 Sb.

Typ budovy	A	B	C	D	E	F	G
Rodinné domy	< 51	97	142	191	240	286	> 286
Bytové domy	< 43	82	120	162	205	245	> 245
Hotely a restaurace	< 102	200	294	389	488	590	> 590
Administrativní budovy	< 62	123	179	236	293	345	> 345
Nemocnice	< 109	210	310	415	520	625	> 625
Školy	< 47	89	130	174	220	265	> 265
Sportovní zařízení	< 53	102	145	194	245	297	> 297
Obchody	< 67	121	183	241	300	362	> 362

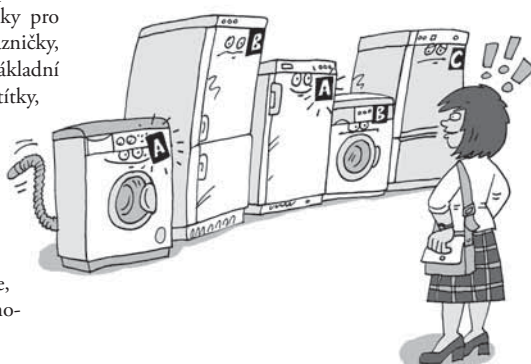
TOPTEN – NOVÉ KATEGORIE ENERGETICKY ÚSPORNÝCH VÝROBKŮ

topten.info

Již od roku 2006 je v provozu internetová stránka www.usporiespotrebe.cz, která přináší seznam energeticky nejúspornějších elektrospotřebičů na trhu v České republice. Stránka zároveň přináší přehled kritérií, podle kterých jsou konkrétní výrobky pro databázi vybírány. Pro chladničky a mrazničky, pračky, myčky nádobí a zdroje světla jsou základní informací převážnou většinou energetické štítky, pro ostatní spotřebiče se jedná o informace získané od výrobců. Stránka je partnerem mezinárodního projektu Euro TopTen, který obdobně přehledy zveřejňuje ve 13 dalších zemích EU, a připravuje se i „vstup“ na největší trhy světa – USA a Čínu. Databáze výrobků se pravidelně aktualizuje, kritéria vstupu do databáze se díky dostupno-

sti úspornějších výrobků postupně zpřísňují a seznam výrobků se rozšiřuje o nové kategorie. Poslední novinky jsou halogenové žárovky nahrazující klasické žárovky a LED zdroje světla. Vysoká návštěvnost stránek i reakce uživatelů dosvědčují, že se jedná o vyhledávaný nástroj snižování spotřeby energie v domácnostech.

www.usporiespotrebe.cz

« NOVÝ DOTAČNÍ..., pokračování

- instalace zdrojů na biomasu a tepelných čerpadel do nízkoenergetických novostaveb rodinných a bytových domů,
- instalace solárně-termických kolektorů na obytné budovy.

Podmínky programu v oblasti obnovitelných zdrojů naváží na stávající program, jen u kotlů na biomasu budou podporovány zdroje s ještě příznivějšími emisními charakteristikami než doposud. Žadatelé instalující zdroj splňující pouze emisní třídu 3 tedy museli o dotaci zažádat do konce března v rámci předchozího programu podpory. Podstatnou informací je, že se bude jednat o nárokový dotační program.

SEVEN bylo při tvorbě programu aktivní v oblasti nastavování optimálních parametrů dotovaných oblastí, zjišťování absorpční kapacity dotovaných trhů, nastavování výše poskytovaných dotací apod.

Tomáš Chadim, tomas.chadim@svn.cz

Další informace: Ministerstvo životního prostředí a Státní fond životního prostředí

www.env.cz, www.sfp.cz

PREMIÉR TOPOLÁNEK NA MEZINÁRODNÍ KONFERENCI EEBW 2008: „NEJLEPŠÍ ENERGIE JE TA, KTERÁ SE NEVYROBÍ.“

„Dovolujeme si přetisknout část proslovu premiéra vlády ČR Mirka Topolánka, jež 12. 11. 2008 přednesl na úvod mezinárodní konference EEBW: Energy Efficiency Business Week 2008, kterou každé dva roky organizuje SEVEN:“

„Energetika je dnes v centru zájmu pozornosti. Efektivní využívání energie je stejnou civilizační nezbytností, jako zajištění jejího dostatku. Jedno bez druhého nemá smysl. Vysoká životní úroveň nesmí ohrožovat životní prostředí a dosahování úspor nesmí jít na úkor snižování kvality života občanů. Energetika spojuje i naše předsednické trio v EU. Francouzské předsednictví připravilo ke schválení klimaticko-energetický balíček. Pro nás je jednou ze tří hlavních priorit energetická bezpečnost. A švédské předsednictví se chce zaměřit na otázku energetické efektivity. Všechny tyto snahy na sebe samozřejmě navazují a my je společně konzultujeme.“

Česká republika přes obrovský pokrok v posledních osmnácti letech patří v produkci skleníkových plynů na obyvatele k té horší části světa. Se 14,2 tunami CO₂ na obyvatele za rok překonáváme průměr EU (10,5 tuny). A suverénně i Čínu, která je v celkovém objemu největším světovým znečišťovatelem, ale vypouští zatím jen 5,7 tuny na obyvatele za rok.

Zároveň je jasné, že i při všech nezbytných úsporách spotřeba energie v Česku v příštích letech poroste, podle konzervativních odhadů minimálně o jedno procento ročně. Musíme tedy jak snižovat emise, k čemuž nás zavazují plány EU, tak zvyšovat produkci energie, což je holá nezbytnost.

Ve svém krátkém vystoupení chci proto obhájit dvě teze. Ta první: nejlepší energie je ta, která se nevyrobí. A druhá: je lepší CO₂ neprodukovat než se ho složitě zbavovat.“

Plné znění projevu z konference EEBW 2008 (12. 11. 2008): www.svn.cz – sekce SEVEN v médiích (zveřejněno 17. 12. 2008).

CENA ZA NEJLEPŠÍ EVROPSKÝ PROJEKT V OBLASTI ÚSPORNÉHO OSVĚTLENÍ PRO HOTEL PRAGUE MARRIOTT

Prague Marriott Hotel byl dne 11. února 2009 oceněn jako „Nejlepší evropský projekt energetických služeb v oblasti úsporného osvětlení“ (European Energy Service Project in Lighting Sector). Cena je od roku 2005 udělována agenturou Berliner Energieagentur v pěti kategoriích a byla předána paní Fionou Hall, členkou Evropského parlamentu. Slavnostní ceremoniál proběhl v rámci European Union Sustainable Energy Week v Bruselu.

Marriott
PRAGUE

Tuto prestižní cenu získal hotel za zcela konkrétní úspory v oblasti osvětlení a jejich realizaci formou energetických služeb. Vedení hotelu se po konzultaci se SEVEN, Střediskem pro efektivní využívání energie, rozhodlo podstoupit detailní vyhodnocení možnosti úspor elektrické energie jak v prostorách přístupných veřejnosti, tak i v zázemí hotelu. Výsledkem projektu bylo například nahrazení klasických žárovek o 30 % úspornějšími halogenovými žárovkami anebo o 80 % úspornějšími kompaktními zářivkami. Široké uplatnění mají i velmi úsporné LED technologie, osvětlující vstupy do jednotlivých pokojů. Přinášejí až 90% úsporu energie s desetkrát delší životností světelných zdrojů. Přínos životnímu prostředí představuje roční úsporu 472 tun emisí CO₂.

Prague Marriott Hotel přijal tato úsporná opatření v rámci evropského programu GreenLight, jehož je partnerem od podzimu 2008. Na základě úspěšné realizace pražského projektu a celkového zájmu o úspory o energie se i celoevropská síť hotelů Marriott rozhodla stát partnerem programu GreenLight.

Juraj Krivošík, juraj.krivosik@svn.cz
www.marriottprague.com

Předání ocenění členkou Evropského parlamentu F. Hall a ředitelkou berlínské energetické agentury p. Geisslerem zástupci hotelu Marriott a SEVEN

ÚSPORY ENERGIE VE ŠKOLÁCH PRAHY 13

V rámci úsilí o efektivní využívání energie připravila městská část Praha 13 projekt zateplení budov 8 mateřských a 7 základních školách za 273 milionů korun. Ve spolupráci se Střediskem pro efektivní využívání energie (SEVEN) byly zpracovány energetické audity a žádosti o dotace z Operačního programu Životní prostředí, které vyhlásil Státní fond životního prostředí. Všechny žádosti byly úspěšné, Praha 13 by tak měla obdržet dotaci ve výši 69 % nákladů, čili přibližně 189 milionů korun. V současné době probíhá příprava projektové dokumentace, vlastní zateplení objektů se uskuteční v průběhu roku 2009.

Text je převzatý z časopisu Priorita Státního fondu životního prostředí, č. 3/2008 (www.opzp.cz)

Praha 13

návratnosti. Úsporná opatření s kratší dobou návratnosti budou řešena formou poskytování energetických služeb se zárukou. V současné době probíhá výběrové řízení na firmu energetických služeb, která konečnou podobu úsporných opatření v oblasti změn topných systémů zrealizuje, uhradí a vynaložená investice jí bude postupně splácena z uspořené provozních nákladů. Školy tak získají komplexní projekt snížení energetické náročnosti, kdy z veřejných prostředků

budou hrazeny pouze náklady na opatření s dlouhou dobou návratnosti. Tato kombinace různých přístupů financování pro žadatele o podporu z OPŽP přinese zajištění potřebného objemu snížení spotřeby energie, ke kterému se ve smlouvě se SFŽP zavazuje.

Kontakt: Vladimír Sochor, vladimir.sochor@svn.cz
<http://www.praha13.cz/zdroj.aspx?typ=2&Id=7431&sh=1023544120>

Uvedené dotace se vztahují na energeticky úsporná opatření stavebního charakteru, která mají delší dobu

Přehledné měření spotřeby energie – první krok k úsporám

Jedním z hlavních argumentů pro hromadné zavádění pokročilé měřicí techniky – tzv. smart meteringu – u maloobdětelů jsou předpokládané přínosy pro konečné zákazníky zejména v podobě efektivnějšího užití energie. Vyčíslení těchto přínosů je však oproti nákladům nutným na vybudování potřebné měřicí infrastruktury zatíženo velkou mírou nejistoty a řada pilotních a demonstračních projektů, které dnes ve světě probíhají, se proto právě na jejich posouzení zaměřuje.

I v ČR v současnosti probíhají pilotní testy ověřující různé technologické alternativy zavedení inteligentního měření typu AMM/AMI, tj. infrastruktury schopné dálkové správy a odečtu pro domácnosti a jiné maloobdětele. Tyto testy však bohužel postrádají vazbu na konečného zákazníka. Ve světle dosavadních zkušeností je tedy pravý čas je o tuto funkci pro ověření efektů doplnit.

V rámci aktivit mezinárodního projektu ESMA, jehož se SEVEN účastní, byl proto v průběhu podzimu loňského roku vypracován záměr na výše uvedené pilotní projekty typu AMM/AMI navázat a ve spolupráci s relevantními státními orgány a s jedním a později případně i s více distributory případně dodavateli energie připravit ucelený funkční systém poskytování informací o spotřebě energie koncovým

zákazníkům primárně z řad domácností pro zvýšení jejich informovanosti a zájmu o možné úspory.

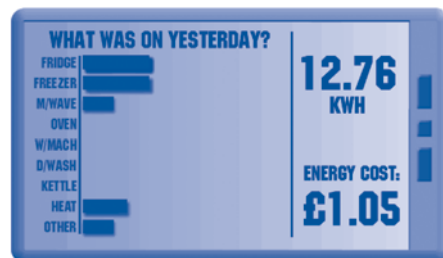
Navrhované řešení se liší od naprosto většiny dosavadních pilotních projektů, které byly do značné míry omezeny pouze na ověření možných efektů zavedení pokročilého měření u konečných zákazníků z řad maloobdětelů bez uplatnění dalších vhodných nástrojů a forem motivace, častokrát dokonce bez zájmu domácností o instalaci „chytrého elektroměru“.

Záměrem je využít souboru technických, informačních a ekonomických nástrojů a pobídek pro efektivní motivaci koncových zákazníků z oblasti maloobdětelů k úsporám energie při využití prostředků „inteligentní“ měřicí techniky. Jeho základním principem je tak motivovat domácnosti k tomu, aby samy aktivně

vyhledávaly a realizovaly opatření ke snížení spotřeby energie, v první fázi především elektrické.

Konečným cílem programu je pomoci při plnění národních závazků v oblasti snižování energetické náročnosti a omezování emisí skleníkových plynů. Dosažené výsledky by pak mohly současně pomoci regulátorovi trhu při rozhodování, kdo a v jakém rozsahu má nést náklady na případné hromadné zavedení smart meteringu v budoucnu.

O jeho implementaci se v průběhu jara povedou intenzivní jednání se zástupci státní správy a energetických podniků.

Ukázka displeje produktu Coracle, zobrazujícího spotřebu elektriny v předšlém dni, tomu odpovídající výši nákladů a podíl jednotlivých dílčích spotřebičů na nich.

Jedním z postranních výstupů pak má být i vývoj „inteligentního elektroměru“, který bude schopen nejen vzdáleného odečtu (a dalších dnes obvyklých funkcí charakteristických pro řešení typu AMM/AMI), ale také rozeznání dílčích oblastí spotřeby elektriny.

Podobné řešení dnes vyvíjí např. společnost Oracle ve Velké Británii (viz obrázky).

Tomáš Voříšek, tomas.vorisek@svn.cz

Pražská ZOO chce využívat bioplyn z vlastních odpadů

PRAŽSKÁ ZOOLOGICKÁ zahrada se rozhodla zorganizovat soutěž na výstavbu centra pro zpracování bioodpadů pocházejících z vlastních zvířat a rostlin. Centrum bude zahrnovat i zařízení na výrobu bioplynu a kompostovací jednotku. Jeho cílem bude návštěvníkům ZOO názorně ukázat životní cyklus organických materiálů, které je možné vhodně využít i na výrobu energie a hnojiva.

Vyráběný bioplyn by mohl být využit pro výrobu elektrické energie a tepla, případně jako zdroj energie – palivo – pro motorové dopravní prostředky zoologické zahrady.

Uspořádání tendru na realizátora a provozovatele centra se očekává v průběhu jara, do konce roku 2009 by měl být znám vítěz a započaty práce na vlastní výstavbě centra na bioodpady.

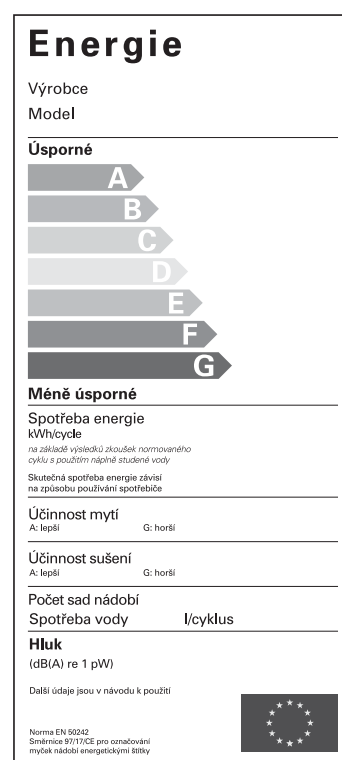
Tomáš Voříšek, tomas.vorisek@svn.cz
www.zoopraha.cz

SEDM Z DESETI EVROPANŮ CHCE STÁVAJÍCÍ PODOBU ENERGETICKÉHO ŠTÍTKU

Evropská komise v těchto dnech rozhoduje o nové podobě energetického štítku pro domácí elektrospotřebiče. Mezinárodní průzkum veřejného mínění, který v lednu 2009 proběhl na vzorku 7 000 lidí ve Velké Británii, Polsku, Dánsku, Německu, Holandsku, Francii a Itálii, ukázal, že sedm z deseti Evropanů považuje stávající podobu energetického štítku (barevné schéma se šipkami a písmeny A–G) za mnohem jednodušší k pochopení než alternativní návrhy, prezentované některými členskými zeměmi EU.

Průzkum zjistil, že více než 9 z 10 Evropanů zná stávající systém energetického štítkování, který byl založen v roce 1994. V roce 1999 přitom pouze 4 procenta prodaných chladniček bylo v třídě A, v roce 2008 již 72 %. U praček to bylo 12 % v roce 1999 a téměř 100 % v roce 2008. Z toho důvodu se připravovala nová legislativa upravující normy pro zařazení spotřebiče do energetické třídy, která však vyvolala i zájem o případnou větší obsahovou a grafickou úpravu energetického štítku.

Průzkum veřejného mínění zveřejnila britská organizace Energy Saving Trust. *-jk-*

Poznámka: Případová studie projektu CEECAP se stala "Případovou studií měsíce" na internetových stránkách Managenergy.org. Projekt CEECAP byl zaměřen na propagaci a uplatňování legislativy o štítkování elektrospotřebičů v zemích střední a východní Evropy.

Další informace: www.managenergy.org

7 mýtů o úsporných zářivkách

Bráníte se ještě koupit úsporného osvětlení? Lidové noviny v prosinci 2008 připravily ve spolupráci se SEVEN sedm odpovědí na nejčastější argumenty, které lidem brání v používání úsporných zářivek.

1. Úsporné zářivky zase tak velký podíl na šetření energie nemají.

Na celkové spotřebě energie v domácnostech nebo budovách má osvětlení sice relativně malý podíl, ovšem jeho výhodou je, že instalace úsporných světelných zdrojů je často velmi rychlá, jednoduchá a návratnost investice do úspor energie je v tomto případě rychlejší než u většiny jiných opatření na snížení spotřeby.

2. Jejich pořizovací cena je vysoká.

Vyšší cena než u klasických žárovek je jednoduše proto, že se jedná o technologicky a výrobně náročnější produkt. Cena úsporných zářivek ale v posledních letech výrazně klesla. Díky tomuto poklesu, růstu cen energie a růstu kvality úsporných zářivek je návratnost investice do jejich nákupu v řádu několika měsíců (při životnosti několik let).

3. Nevydrží svítit tak dlouho, jak udává výrobce na obalu.

Na trhu jsou zářivky, které oproti klasické žárovce svítí tři- až patnáctkrát déle. Tento údaj se uvádí na obalu výrobku. Obecně doporučujeme volit výrobky s delší životností, protože jsou i v jiných parametrech kvalitnější. Jedním z aspektů, který však může omezit životnost výrobku, je četnost zapnutí a vypnutí. Proto jsou obecně výrobky s delší životností odolnější i proti případnému častému zapínání a vypínání. V každém případě se ale na úsporné zářivky vztahuje záruka, takže je možno si schovat paragon a případně uplatnit reklamaci.

4. Světlo z těchto zářivek je nepřírozené. Bolí z něj oči.

Není známo, že by kompaktní zářivky měly negativní zdravotní aspekty. Samozřejmě v případě, že někomu subjektivně nevyhovují, existují alternativy halogenových žárovek, které mají stejnou barvu světla jako klasické žárovky, případně časem ve větší míře i LED

diody. V každém případě je dobré se přesvědčit o barevném podání světla – pokud úsporná zářivka nahrazuje klasickou žárovku, nese označení 827, jestliže imituje běžější denní barvu světla, pak hledejte označení 840 nebo 860.

5. Trvá dlouho, než se úsporná zářivka rozsvítí naplno.

Je pravda, že úsporné zářivky mají o něco delší náběh na plný výkon. U kvalitních zářivek však tato doba nepřesáhne jednu minutu. Často to tedy bývá jen psychologický problém, když vidíme, že se zářivka hned po zapnutí nenastartuje na sto procent.

6. Úsporným zářivkám vadí časté zapínání a vypínání.

Kvalitním úsporným zářivkám to již nevádí, protože mají velký počet cyklů vypnuto/zapnuto. U kvalitních výrobků je to až 600 tisíc (zatímco u těch méně kvalitních jen 10 tisíc), a tak i častějším spínáním není omezena životnost osvětlení. Údaj o počtu cyklů se ale na obalech výrobků neuvádí.

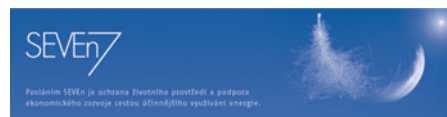
7. Škodí životnímu prostředí.

Úsporné zářivky mohou uškodit životnímu prostředí pouze tehdy, když použitou zářivku odhodíte do směsného odpadu, nebo dokonce volně v přírodě. Jeden kus osvětlení totiž může obsahovat od čtyř do dvaceti miligramů rtuti i další látky, které prokazatelně škodí zdraví a životnímu prostředí. Z tohoto důvodu je tedy nutno použitou zářivku odnést na místo určené ke sběru nebezpečného odpadu či do prodejny – v rozumném množství do kterékoli, jinak tam, kde kupujeme nové.

Je nutné také zmínit to, že výrobci omezují množství rtuti, a tak je jí rozhodně méně, než kolik by se jí dostalo do ovzduší výrobou elektrické energie na provoz klasické žárovky.

LIDOVÉ NOVINY

Plné znění článku je k dispozici na internetových stránkách Lidových novin, sekce Bydlení: http://bydleni.lidovky.cz/7-mytu-o-uspornych-zarivkach-dgz-/home-bydleni.asp?c=A081202_104233_home-bydleni_glu.

NOVÁ PODOBA INTERNETOVÝCH STRÁNEK [WWW.SVN.CZ](http://www.svn.cz)

Od roku 2009 získaly internetové stránky www.svn.cz novou grafickou podobu a u této příležitosti jsme aktualizovali i obsah referencí a jednotlivých dokumentů. Pravidelně zde zveřejňujeme i články z tisku nebo aktuality, ke kterým přispělo SEVEN. Ze stránek je možné přejít i na samostatné projektové stránky, věnující se konkrétní problematice:

- <http://www.svn.cz/cs/projekty-verejnost>
- www.usporiespotreby.cz Úsporné spotřebiče
Úsporné elektrospotřebiče pro domácnosti v ČR. Databáze výrobků, rady při jejich nákupu.
- www.uspornaizjzda.cz Úsporná jízda
Hledáme řidiče třídy A!
- www.promoscene.eu PromoSCene
Podpora využívání Strukturálních fondů a Kohezního fondu pro investice v energetice v nových členských státech.
- www.studio-ned.cz Studio NED
Komplexní služby v oblasti projekce energeticky úsporných novostaveb i rekonstrukcí.
- www.reshape-social-housing.eu RESHAPE
Cesta ke snížení energetické náročnosti budov zaváděním evropské směrnice EPBD.
- www.energypluspumps.eu Energy+ pumps
Iniciativa na podporu energeticky efektivních oběhových čerpadel.
- www.selina-project.eu SELINA
Monitoring spotřeby energie v pohotovostním režimu u spotřebičů dostupných na trhu v EU.
- www.clearsupport.cz Clearinghouse Support
Podpora vedoucí k evropským „čistým“ domům.
- www.sec-tools.cz SEC-Tools
Možnosti energetického plánování a uplatnění nástrojů udržitelné spotřeby energie na komunální úrovni.
- www.mcpeurope.net/4em Motor Challenge
Komplexní motivační program podporující zavádění nových, úspornějších motorových pohonů v nejrůznějších průmyslových aplikacích.

« EVROPSKÁ KOMISE SNIŽUJE..., pokračování

očekávat vzhledem k postupující digitalizaci televizního vysílání v celé Evropské unii. Toto nařízení upravuje maximální spotřebu jednoduchých set-top-boxů (definovaných jako přístroje, jejichž funkcí je pouze příjem televizních programů v jednom z digitálních formátů). Od roku 2010 nesmějí mít jednoduché set-top-boxy spotřebu v režimu zapnuto vyšší než 5 W a v pohotovostním režimu 1 W. Od roku 2012 je pak druhý limit snížen na 0,5 W. Nařízení umožňuje přípustné odchylky v zapnutém stavu pro přidané funkce: +6 W pro pevný disk, a +1 W pro druhý tuner či dekódování signálů ve vysokém rozlišení. Důležitou součástí nařízení je, podobně jako u pohotovostního režimu, požadavek na automatické řízení spotřeby, podle něhož se musí jednoduchý set-top-box automaticky přepnout z aktivního do pohotovostního režimu po méně než třech hodinách od posledního zásahu uživatele.

Plnění obou nařízením musejí zajistit sami výrobci. Spotřebitelé se nemusejí obávat snížení či omezení funkcí spotřebičů, naopak si budou moci být jisti, že nové spotřebiče, které si vyberou, budou již mít nízkou spotřebu elektřiny v pohotovostním režimu. U jednoduchých set-top-boxů pak navíc budou muset výrobci zajistit, aby byl spotřebitelům poskytnut údaj o spotřebě energie v pohotovostním a aktivním režimu.

Spotřeba elektrické energie v pohotovostním režimu je již dlouho považovaná za z velké části nepotřebnou a představuje plýtvání nejen energií, ale i finančními prostředky. Kombinací nových standardů se tak snad konečně podaří tuto spotřebu do značné míry omezit.

Michaela Valentová, michaela.valentova@svn.cz

NÁRODNÍ DIVADLO PARTNEREM PROGRAMU GREENLIGHT – PLAKETU PROGRAMU PŘEDAL EUROKOMISAŘ ANDRIS PIEBALGS

Dne 7. 1. 2009 se evropský komisař pro energetiku Andris Piebalgs zúčastnil v rámci zahájení předsednictví České republiky v Radě Evropské unie návštěvy Prahy, kde předal i plaketu evropského programu GreenLight zástupcům Národního divadla.

GREENLIGHT

Mezinárodní program GreenLight zahájila v roce 2000 Evropská komise s cílem zajistit informační a marketingovou podporu organizacím, které ve svých prostorách používají energeticky úsporné osvětlovací systémy, a tudíž uživatelům budovy vytvářejí vhodné pracovní prostředí, přispívají k ochraně životního prostředí a snižují vlastní provozní náklady. Komisař Piebalgs si před návštěvou Prahy vyžádal tip na projekt, jehož realizace byla významně přínosná pro úspory energie a zároveň potenciálně realizovatelná i v dalších objektech. SEVEN na základě tohoto požadavku rádo poskytl tip na projekt úspor energie v osvětlení v budovách Národního divadla v Praze.

Vstupem do programu GreenLight totiž Národní divadlo pokračuje v dlouhodobých aktivitách v oblasti snižování spotřeby energie ve všech svých budovách. Projekt instalace úsporného osvětlení, s průměrnou návratností investice do 2 let, přinese roční úspory 460 MWh elektrické energie a 542 tun emisí CO₂, což představuje přibližně jeden milion korun ročně. Hlavními opatřeními jsou náhrada původních světelných zdrojů (klasických žárovek) za úsporné kompaktní zářivky a LED diody, výměna lineárních zářivek za modernější a úspornější lineární zářivky, instalace regulačních a kontrolních zařízení.

Národní divadlo

Eurokomisař pro energetiku A. Piebalgs (vlevo) předává plaketu programu GreenLight řediteli Národního divadla v Praze O. Černému.

Projekt energeticky úsporného osvětlení navazuje na celkovou modernizaci energetického hospodářství v budovách Národního divadla, kterou formou energetických služeb se zárukou (projekt EPC) realizovala společnost ENESA, a. s. Tento projekt snížil celkovou spotřebu energie o 26,7% oproti původním nákladům. Dalším pokračováním tohoto projektu je instalace fotovoltaických článků na střeše provozní budovy ND.

Organizátorem programu GreenLight v České republice je SEVEN, Středisko pro efektivní využívání energie, o. p. s., které je zároveň autorem studie vyhodnocení možností úspor energie v osvětlování budov Národního divadla v Praze.

Další informace:
Tomáš Voříšek, tomas.vorisek@svn.cz

REVOLUCE V ENERGETICE – ENERGIE PRO ZMĚNU

Citace z rozhovoru s ředitelem Mezinárodní energetické agentury Nobuo Tanakem

© OECD / IEA

Jaký je váš názor na revoluci v oblasti výroby a přenosu energií?

NT: Pod energetickou revolucí si představuji to, že díky vlivu klimatických změn a rozdílům v nabídce a poptávce po energii budeme muset významným způsobem změnit svůj přístup k úsporám energie. Vysoká úroveň energetické účinnosti je velmi důležitá, ale není dostatečná. Musíme reformovat sektor energetiky prostřednictvím technologií ukládání uhlíku, jaderné energetiky a obnovitelných zdrojů energie, ale ani to není dostatečné. Musíme přinést revoluci i do sektoru dopravy tím, že z motorů spalujících ropné produkty přejdeme na pohonné jednotky používající paliva bez uhlíku, ať už elektrickou energii, biopaliva, hybridní jednotky nebo vodíkové články.

To všechno bude mimochodem velmi nákladné, takže energie bude velmi drahá. Proto se změni formy využití energie i jejího přenosu. Hospodářská sféra i vlády se tomu ale musí věnovat ještě více, včetně úpravy očekávání zisku a investic.

Zveřejněno ve čtvrtletníku GreenHorizon (3/2008), který vydává Regionální environmentální centrum pro střední a východní Evropu:

<http://greenhorizon.rec.org/>

Mezinárodní energetická agentura:
www.iea.org